

Дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій (частина 4, стаття 9 Закону України “Про освіту”).

Під час дистанційної освіти вчитель постійно комунікує з учнями, проводить онлайн уроки, взаємодіє з учнем у асинхронному режимі.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти – це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства (частина 7, стаття 9 Закону України “Про освіту”).

Тобто в сімейній формі здобуття освіти саме батьки організовують освітній процес дитини та несуть відповідальність за здобуття дитиною освіти й рівень її знань.

Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) – це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства (частина 6, стаття 9 Закону України “Про освіту”).

Тобто учень вивчає всю програму самостійно, звільняючись від шкільних занять, але зобов’язаний підтверджувати рівень своїх знань на певному рівні освіти.

Як має бути організовано дистанційне навчання?

Заклад в межах організації дистанційного навчання:

- визначає форми організації освітнього процесу під час дистанційного навчання (навчальні заняття, консультації, вебінари, круглі столи, форуми);
- обирає та схвалює конкретні електронні онлайн сервіси та інструменти, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання.

Педагогічні працівники обирають форми, методи і засоби дистанційного навчання, визначають, у синхронному чи асинхронному режимі проводити конкретне навчальне заняття.

30% навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу, організовується в синхронному режимі – під час якого вчитель та учні одночасно взаємодіють та комунікують між собою в електронному освітньому середовищі (зазвичай онлайн уроки).

70% навчального часу здійснюється взаємодія в асинхронному режимі, тобто із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо.

Під час дистанційного навчання забезпечується регулярна взаємодія викладача з учнями та викладача з батьками.

Під час дистанційного навчання батьки повинні сприяти виконанню дитиною навчальних програм, досягненню передбачених ними результатів навчання, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, дбати про фізичне та психічне здоров'я дітей, формувати у них навички здорового способу життя, а також сприяти дотриманню учнями академічної доброчесності.

Нормативні документи:

1. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти ;

2. Лист МОН від 02.11.2020 № 1/9-609 Щодо організації дистанційного навчання.

Організація дистанційного навчання

Положення про дистанційне навчання схвалюється рішенням педагогічної ради, запроваджується наказом директора закладу. В Положенні визначені складові дистанційного навчання - як синхронний, так і асинхронний режим проведення занять.

У синхронному режимі організовується не менше 30% навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу, решта навчального часу організовується в асинхронному режимі (абзац 2, частина 7, розділ I Положення).

Нормативні документи:

1. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти

Платформи, на яких організовується дистанційне навчання

Електронні освітні платформи, онлайн сервіси та інструменти, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання, обирають викладачі та схвалює педагогічна рада закладу

Корисно і зручно користуватися **Google Classroom, Google Meet**, та іншими безкоштовними програмними забезпеченнями від компанії Google для організації дистанційного навчання.

У нових умовах, які виникли через пандемію і трансформували освіту, володіння цифровими навичками, уміння користуватися технологіями дистанційного навчання – це вже вимога, необхідність.

Педагогічний працівник зобов'язаний опановувати цифрові компетенції, бо це вимога часу.

Викладачу постійно треба шукати можливості для навчання (курси, вебінари, посібники у різних форматах тощо). Наразі можливостей розвивати свої цифрові навички чимало. Допомогають викладачу засвоїти методи дистанційного навчання керівники закладу, колеги тощо.

Система оцінювання здобутків учнів в умовах дистанційного навчання

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється в асинхронному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, відео конференц зв'язку та має здійснюватися з дотриманням вимог академічної доброчесності

Результати оцінювання фіксуються у класних журналах (електронних або друкованих).

Формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання, вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюють педагогічні працівники закладу. Заклад самостійно визначає власні підходи до контролю та оцінювання результатів навчання учнів, а також визначає терміни проведення та оцінювання підсумкових контрольних робіт для учнів, які не мали технічної змоги пройти онлайн - навчання та оцінювання.

Також заклади використовує актуальні рекомендації щодо організації оцінювання в умовах дистанційного навчання, надані

Нормативні документи:

1. Лист МОН від 02.11.2020 № 1/9-609 Щодо організації дистанційного навчання), абзаци 2-3, частина 8 розділу I Положення про дистанційне навчання.
2. Методичні рекомендації МОН щодо організації дистанційного навчання
3. Лист МОН від 16.04.2020 №1/9-213 «Щодо проведення підсумкового оцінювання та організованого завершення 2019-2020 навчального року».

Яка специфіка дистанційного навчання дітей з особливими освітніми потребами?

Під час дистанційного навчання учнів із особливими освітніми потребами враховується індивідуальна програма розвитку. Залежно від особливих потреб може передбачатися залучення допоміжних технологій дистанційного навчання (озвучування даних з екрану, голосове введення тексту, субтитри, клавіатури зі спеціальними можливостями тощо) з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів дитини.

Освітній процес під час дистанційного навчання осіб з особливими освітніми потребами забезпечується за участі асистента вчителя та/або асистента учня, проводяться додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття з урахуванням індивідуальної програми розвитку

Якщо учні з особливими освітніми потребами через стан здоров'я, відсутність або обмежений доступ до Інтернету, технічних засобів навчання не можуть взяти участь у синхронному режимі – використовувати доступні засоби комунікації: телефонний, поштовий зв'язок тощо

Якщо під час надзвичайних обставин для осіб з особливими освітніми потребами, зважаючи на порушення або інші особливості їх розвитку, не може бути проведене оцінювання результатів навчання з використанням технологій дистанційного навчання, таке оцінювання може здійснюватися очно після завершення/послаблення карантинних обмежень (у межах навчального року або до початку нового навчального року)

Нормативні документи:

1. Положення про дистанційне навчання, частина 10, розділ І.
2. Лист МОН від 02.11.2020 № 1/9-609 Щодо організації дистанційного навчання).
3. Положення про дистанційне навчання, абзац 4, частина 4 розділ ІІІ.

Мова освітнього процесу під час дистанційного навчання

Державна, українська.

Нормативні документи:

1. Закон України «Про освіту», стаття 7
2. Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», стаття 30

Поради про те, як організувати дитині організувати навчальний процес вдома

Дистанційне навчання є викликом як для тих, хто навчає, так і для учнів. Тривале перебування перед екранами гаджетів підвищує втому та розфокусовує увагу, адже така діяльність не властива дитячому віку. Тому втрата уважності під час уроку може бути нормою.

Під час дистанційного навчання дитини батькам насамперед потрібно розуміти, що дитина може не мати жодних проблем з увагою, а просто перевтомлюватися від онлайн уроків, самостійного опрацювання матеріалу та постійної роботи з гаджетами. Тому цю проблему варто розв'язувати за допомогою організаційних рішень.

Декілька порад батькам:

1. Дотримуватися режиму дня. Розробіть такий розклад для дитини самостійно.
2. Оберіть разом з учнем одяг для «роботи». Так званий “дрес-код” допоможе дитині «увійти в роль учня» та зосередитися на роботі.
3. Організуйте робоче місце. Воно має гарно освітлюватися (за можливості – денним світлом), бути зручним та обладнаним необхідною технікою.
4. Чергуйте періоди навчання та відпочинку. Зауважте, ми звикли відпочивати з використанням гаджетів, проте під час дистанційного навчання такий відпочинок не є зміною діяльності: очі не відпочивають від монітору, а

мозок від обробки інформації. Також пам'ятайте про необхідність фізичної активності. Прогулянки на свіжому повітрі, танці та руханка під час перерв стануть помічниками для відпочинку тіла і психіки дитини.

5. Розробіть систему заохочень. Складіть разом зі своєю дитиною своєрідний чек-ліст заохочень за успіхи у навчанні. Краще мотивувати враженнями: переглядом кіно вдома, читанням книг, прогулянками до парку, відвідинами ковзанки тощо.

6. Ще однією формою підтримки мотивації дитини до навчання є постійна фіксація успіхів у навчанні. Наприклад, учень отримав високу оцінку за домашнє завдання, уважно вислухав нову тему від вчительки чи прочитав параграф із новим матеріалом: це треба обов'язково відзначити, створюючи своєрідний «шлях до успіху». Таке відстеження батьками дитячих успіхів допоможе дитині відчувати свій прогрес та прагнути більшого.

7. Скористайтесь вправами для розвитку уваги.